

- ಸೋಯಾ ಪುಡಿ : 250 ಗ್ರಾಂ
- ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ : 80 ಗ್ರಾಂ
- ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣ : 10 ಗ್ರಾಂ
- ಮೀನಿನ ಎಣ್ಣೆ : 10 ಗ್ರಾಂ

- ಮೀನುಗಳ ಉತ್ತಮ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ತೇಲುವ ಆಹಾರ ವನ್ನು ಪೂರಕ ಆಹಾರವಾಗಿ ನೀರ ಮೇಲೆ ಎರಚಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಿದಿರಿನ ಕೊಳವೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಹುದು.
- ಮೀನು ಮರಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತಿದ ಮೊದಲ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಅಕ್ಕಿತೌಡು, ಕಡ್ಲೆಕಾಯಿ ಹಿಂಡಿ (ಶೇಂಗಾ ಹಿಂಡಿ) ಮಿಶ್ರಣ ಹಾಗೂ ಸಣ್ಣ ಹರಳಿನ ರೂಪದ ತೇಲುವ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ದೇಹ ತೂಕದ ಶೇ. 10 ರಂತೆಯೂ, 4ನೇ ತಿಂಗಳಿನ ನಂತರ ದೇಹ ತೂಕದ ಶೇ. 5 ರಂತೆ ನೀಡಬೇಕು.
- ಕಡಿಮೆ ಸಾಂದ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾಣೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಅಡುಗೆ ಮನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಪದಾರ್ಥಗಳಾದ ಉಳಿದ ರಾಗಿ ಮುದ್ದೆ ಹಾಗೂ ಬೂಸವನ್ನು ಸಹ ಸ್ವಲ್ಪ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವಾಗಿ ನೀಡಬಹುದು.
- ತರಕಾರಿಗಳ ತ್ಯಾಜ್ಯ, ಅಜೋಲ, ಕಾಂಗೋ ಸಿಗ್ನಲ್‌ಹುಲ್ಲು, ಕೆಸುವಿನ ಎಲೆ, ಬಾಳೆ ಎಲೆ, ಮತ್ತು ಮೃದು ಸಸ್ಯಗಳನ್ನು ಹುಲ್ಲುಗೆಂಡೆ ಮೀನಿಗಾಗಿ ಸಹ ನೀಡಬಹುದು.

ಆಹಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಸಾವಿರ ಮರಿಗಳಿಗೆ

ಅವಧಿ	ಪ್ರಮಾಣ ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.
ಮೊದಲ ತಿಂಗಳು	0.25 - 0.60
4-6 ತಿಂಗಳು	0.85 - 1.50
7-9 ತಿಂಗಳು	1.75 - 2.50
10-12 ತಿಂಗಳು	03.0 - 3.75

- ಹಸಿ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳು ಎಕರೆಗೆ 400 ಕಿ.ಗ್ರಾಂ.ನಂತೆ ಬಗ್ಗಡ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಳದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಕ್ಕೂ ಹರಡಬೇಕು.
- ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಬಾರಿಯಂತೆ ಎಕರೆಗೆ 8-10ಕಿ.ಗ್ರಾಂ. ನಷ್ಟು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಪುಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಎರಚಬೇಕು.

ರೋಗಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ನಿವಾರಣೆ:

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಮೀನುಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನಿನ ಈಜು ರೆಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಬಾಲದ ರೆಕ್ಕೆ ಕೊಳೆಯುವಿಕೆ, ಬಿಳಿ ಚುಕ್ಕೆಯ ರೋಗಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ನೀರಿನ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಈ ರೋಗಗಳನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ರೋಗ ಕಂಡು ಬಂದಂತಹ ಮೀನುಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಿ 15-30 ಗ್ರಾಂ / ಲೀಟರ್ ಮಿಶ್ರಿತ ಉಪ್ಪಿನ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದುವುದರಿಂದ ಅಥವಾ 0.5-1.0 ಪಿ.ಪಿ.ಎಂ. ಪೊಟ್ಯಾಷಿಯಮ್ ಪರಮಾಂಗನೇಟ್ ದ್ರಾವಣದಲ್ಲಿ ಅದ್ದುವುದರಿಂದ ಇಂತಹ ರೋಗಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಬಹುದು.

ಮೀನುಗಳ ಕಟಾವು:

- ಎಳೆ ಬಲೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಹಿಡಿದು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಸುಮಾರು 8-12 ತಿಂಗಳು ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಬದುಕುಳಿಯುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿ ಮೀನು ಸುಮಾರು 700-800 ಗ್ರಾಂ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.

ಮಾಹಿತಿಗಾಗಿ ಸಂಪರ್ಕಿಸಿ:

ಡೀನ್, ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಮಂಗಳೂರು-575 002, ದೂ: 0824 2249256

ಪ್ರಕಟಣೆ:

ಪ.ಜಾ.ಉ.ಯೋ/ಪ.ಪಂ.ಉ.ಯೋ. ಧನ ಸಹಾಯ

ಮೀನುಗಾರಿಕಾ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ

ಮಂಗಳೂರು

ಕರ್ನಾಟಕ ಪಶುವೈದ್ಯಕೀಯ, ಪಶು ಹಾಗೂ
ಮೀನುಗಾರಿಕೆ ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ

ಪಂಗೇಶಿಯಸ್ (ಸುರಗಿ) ಮೀನು ಸಾಕಣೆ

ಪ್ರಧಾನ ಲೇಖಕರು:

ಡಾ. ಎ.ಟಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ನಾಯ್ಕ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಸಹ ಲೇಖಕರು:

ಡಾ. ಎಸ್.ಆರ್. ಸೋಮಶೇಖರ
ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಡಾ. ರಾಜೇಶ್ ಡಿ.ಪಿ.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಶ್ರೀ ಗಣೇಶ್‌ಪ್ರಸಾದ್ ಎಲ್.

ಸಹಾಯಕ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರು

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ರೈತರು ಗೆಂಡೆ ಮೀನು ಕೃಷಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದೆ. ಆದರೆ ಸುರಗಿ ಮೀನು ಸಾಕಾಣೆ ಗೆಂಡೆ ಮೀನು ಸಾಕಾಣೆಗೆ ತುಲನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ಲಾಭಗಳಿಸಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೈತರು ಈ ಮೀನು ಸಾಕಾಣೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಒಲವು ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಫಂಗೇಶಿಯಸ್ ಸುಚಿ ಎಂಬ ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ ನಾಮಾಂಕಿತದಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಿಹಿನೀರಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಮೀನನ್ನು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿರುವ ಸಣ್ಣಕೆರೆ ಅಥವಾ ಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಿಸಿದ ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೀನನ್ನು ಸಾಕಾಣೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ಇದನ್ನು ಸುರಗಿ ಮೀನು ಹಾಗೂ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಸಿಹಿ ನೀರಿನ ಶಾರ್ಕ್ ಎಂಬುದಾಗಿಯೂ ಸಹಾ ವಿವಿಧ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪ್ರಚಲಿತದಲ್ಲಿದ್ದು ಬೆಳ್ಳಿ ಮೈಬಣ್ಣದಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ. ಶಾರ್ಕ್ ಮೀನಿನಂತೆ ಕಾಣುವ ಈ ಮೀನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಯುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿದೆ. ಈ ಮೀನು ಮಾಂಸಹಾರಿ ಹಾಗೂ ಶಾಖಾಹಾರಿಯೂ ಆಗಿದ್ದು ಗೆಂಡೆ ಮೀನಿನ ಸಾಕಾಣೆಗಿಂತ ಅಧಿಕ ಇಳುವರಿ ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಮೀನುಮರಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಪೂರ್ವಸಿದ್ಧತೆಗಳು:

- ಹೊಸದಾಗಿ ಮೀನುಕೃಷಿ ಮಾಡುವ ರೈತರು ಕೊಳಗಳನ್ನು ಮೀನು ಸಾಕಾಣೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ನೀರಿನ ಗುಣಧರ್ಮಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿಕೊಂಡು ಮೀನು ಕೃಷಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಕುಂಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೇ ಸಾಕಾಣೆ ಕೊಳದಲ್ಲಿನ ಜಲಸಸ್ಯ ಕಳೆಗಳು, ಅನುಪಯುಕ್ತ ಕಳೆ ಮೀನುಗಳು ಹಾಗೂ ಹಾನಿಕಾರಕ ಮೀನುಗಳಿದ್ದರೆ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಅನುಪಯುಕ್ತ ಮೀನುಗಳು ಕೊಳದ ಒಳಗೆ ಬರದಂತೆ ಹಾಗೂ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಿದ ಮೀನು ಮರಿಗಳು ಹೊರ ಹೋಗದಂತೆ ಒಳ ಮತ್ತು ಹೊರ ತೂಬುಗಳಿಗೆ ಸಣ್ಣ ಕಣ್ಣಿನ ಜಾಲರಿ ಅಥವಾ ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್ ಪರದೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.

- ಕೊಳದ ಆಳ ಕನಿಷ್ಠ 1.5 ಮೀಟರ್‌ನಷ್ಟಿರಬೇಕು.
- ಕೊಳದ ನೀರಿನ ಉಷ್ಣಾಂಶ ಸರಾಸರಿ 25-32 ಡಿಗ್ರಿ ಸೆಲ್ಸಿಯಸ್, ರಸಸಾರ 6.5-8.5, ಕರಗಿದ ಆಮ್ಲಜನಕದ ಪ್ರಮಾಣ ಕನಿಷ್ಠ 5-6 ಪಿ.ಪಿ.ಎಂ. ನಷ್ಟಿರಬೇಕು.
- ಮಳೆಗಾಲದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕೊಳಗಳಿಗೆ ನೀರು ಹಾಯ್ದು ಬರುವಾಗ ಬಗ್ಗಡವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗಡತೆಯನ್ನು ನಿವಾರಿಸಲು ಸುಣ್ಣವನ್ನು ಪ್ರತಿ ಎಕರೆಗೆ 150-200 ಕೆ.ಜಿ. ಯಂತೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಎರಚಬೇಕು.
- ಕೊಳದ ನೀರಿನ ಫಲವತ್ತತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಮೀನುಮರಿ ಬಿತ್ತನೆಗೆ ಒಂದು ವಾರ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಹಸಿ ಸಗಣಿಯನ್ನು ಎಕರೆಗೆ 1 ಟನ್‌ನಂತೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಕಲಸಿ ರಾಡಿ ಮಾಡಿ ಎರಚಬೇಕು. ಮೇಕೆ ಅಥವಾ ಕುರಿಯ ಹಿಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಕೋಳಿ ಗೊಬ್ಬರವಾದರೆ ಎಕರೆಗೆ 800 ಕೆ.ಜಿ. ಯಂತೆ ಹಾಕಬೇಕು.
- ಜೈವಿಕಾನಿಲ ತ್ಯಾಜ್ಯ (ಗೋಬರ್‌ಗ್ಯಾಸ್ ಸ್ಲರಿ) ಅಥವಾ ಹಂದಿಯಿಂದ ಬಂದ ತ್ಯಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಫಲವತ್ತತೆ ಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ಮೀನುಮರಿಗಳ ಬಿತ್ತನೆಯನ್ನು ಗೊಬ್ಬರ ಹಾಕಿದ ಎರಡು ವಾರಗಳ ನಂತರ ಮೀನುಮರಿಗಳನ್ನು ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕತಳಿ ಮೀನು ಸಾಕಾಣೆಯಲ್ಲಿ ಬೆರಳುದ್ದ ಗಾತ್ರದ (6-8 ಸೆಂ.ಮೀ) ಮರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಚ.ಮೀ.ಗೆ. 2 ರಿಂದ 4 ರಂತೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಫಂಗೇಶಿಯಸ್ ಮತ್ತು ಗೆಂಡೆಜಾತಿ ಮೀನುಗಳ ಮಿಶ್ರ ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 4000 ಮರಿಗಳಂತೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. (ಫಂಗೇಶಿಯಸ್-2800; ಕಟ್ಟಾ, ರೋಹು, ಹುಲ್ಲುಗೆಂಡೆ, ಸಾಮಾನ್ಯಗೆಂಡೆ-ತಲಾ 300).

ಆಹಾರ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರದ ನಿರ್ವಹಣೆ:

ಕೊಳಗಳಲ್ಲಿ ಮೀನುಗಳ ಸಾಂದ್ರತೆ ಹೆಚ್ಚಿರುವುದರಿಂದ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ಆಹಾರದ ಜೊತೆಗೆ ಪೂರಕ ಆಹಾರಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಇಳುವರಿ ಪಡೆಯಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಾರಂಭದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಆಹಾರಗಳಾದ ಅಕ್ಕಿತ್ವಾಡು ಮತ್ತು ಕಡಲೆಕಾಯಿ ಹಿಂಡಿ (ಶೇಂಗಾ ಹಿಂಡಿ) ಮಿಶ್ರಣವನ್ನು 1:1 ರ ಅನುಪಾತದಲ್ಲಿ ಬೆರೆಸಿ ಮರಿಗಳಿಗೆ ಪುಡಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನೀಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಶ್ಯಾವಿಗೆ ಹೊರಳಿನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿ ಒತ್ತಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಿ ಪುಡಿ ಮಾಡಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಒಣ ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು (1 ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ):

- ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟು : 400 ಗ್ರಾಂ
- ಶೇಂಗಾ ಹುಡಿ : 300 ಗ್ರಾಂ
- ಮೀನಿನ ಪುಡಿ : 150 ಗ್ರಾಂ
- ಸೀಗಡಿ ಪುಡಿ : 20 ಗ್ರಾಂ
- ಸೋಯಾ ಪುಡಿ : 100 ಗ್ರಾಂ
- ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣ : 10 ಗ್ರಾಂ
- ಮೀನಿನ ಎಣ್ಣೆ : 20 ಗ್ರಾಂ

ಚಿಕ್ಕಿ ಆಹಾರ ತಯಾರಿಸುವ ವಿಧಾನ:

ಮೊದಲು ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟು, ರಾಗಿ ಹಿಟ್ಟು, ಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟು, ಶೇಂಗಾ ಹಿಂಡಿ ಮತ್ತು ಸೋಯಾ ಪುಡಿಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ಖನಿಜ ಮಿಶ್ರಣ, ಮೀನಿನೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಿ, ಮೇಲಿನ ಮಿಶ್ರಣದೊಂದಿಗೆ ನೀರಿನಲ್ಲಿ ತೆಳುವಾಗಿ ಕಲಿಸಿ ದೋಸೆ ರೀತಿ ಹಂಚಿನ ಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಬಿಸಿಲಿನಲ್ಲಿ ಒಣಗಿಸಬೇಕು. ನಂತರ ಪುಡಿ ಮಾಡಬೇಕು.

ಚಿಕ್ಕಿ ಆಹಾರದ ತಯಾರಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಪದಾರ್ಥಗಳು (1 ಕೆ.ಜಿ. ಗೆ)

- ಗೋಧಿಹಿಟ್ಟು : 250 ಗ್ರಾಂ
- ರಾಗಿ ಹಿಟ್ಟು : 100 ಗ್ರಾಂ
- ಜೋಳದ ಹಿಟ್ಟು : 100 ಗ್ರಾಂ
- ಶೇಂಗಾ ಹಿಂಡಿ : 200 ಗ್ರಾಂ